
УНИВЕРСИТЕТ ПО БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р инж. Евгени Петров Манев хоноруван преподавател в „Университет по библиотекознание и информационни технологии“, София, бул. Цариградско шосе 119, e.manev@unibit.bg, хабилитиран в ПН 9.1 Национална сигурност и ПН 3.5 Обществени комуникации и информационни науки, на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност, факултет МФ, департамент „Национална и международна сигурност“, обявен в ДВ бр. 95/08.11.2024 г., от единствения кандидат **доцент д-р Йордан Стоянов Дойков**.

Общи положения

Рецензията е изготвена на основание на Заповед З-РК-89/02.01.2025 г. на Ректора на НБУ, София, за определяне на състава на научно жури, за провеждане на обявения конкурс за заемане на академична длъжност „професор“, в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, факултет МФ, департамент „Национална и международна сигурност“, обявен в ДВ бр. 95/08.11.2024 г., и в съответствие с взетото решение на първото заседание на назначеното научно жури - protokol от 17.01.2025 г. Като член на Научното жури съм получил Заповед З-РК-89/02.01.2025 г. на Ректора на НБУ и всички документи на участника в конкурса в електронен формат. Рецензията е депозирана в деловодството на НБУ на хартиен и електронен носител, преди изтичането на тримесечния срок, определен в чл. 32 (1) от

„Правилник за прилагане на Закона за развитие на академичния състав на Република България“ (ППЗРАСРБ). При написването на рецензията в максимална степен са спазени изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), ППЗРАСРБ (чл. 60 и чл. 61) и „Правилни за развитие на академичния състав в НБУ”.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Списъкът на трудовете, които кандидатът е представил за рецензиране, съдържа общо 14 публикации с общ обем 2325 стр. (виж таблицата по-долу). От тях за рецензиране е представил 13 публикации с общ обем 2094 стр., в т.ч. 1 (една) монография - хабилитационен труд, 2 (две) книги, 5 (пет) учебни пособия, 5 (пет) доклада и статии - два от които са на английски език. Автор на всички публикации е кандидатът. Тези трудове (с изключение на дисертационния труд) не са използвани от кандидата в процедурата за присъждане на образователна и научна степен *доктор* и за заемане на академичната длъжност *доцент*.

Приемам всички предложени за рецензиране трудове. Същите са публикувани в български научни издания. Оценката на достъпността на представената научна продукция показва, че тя е достатъчно добре представена на специалистите работещи в тази сфера и са осигурени всички условия за запознаване с нейното съдържание и даване на критична оценка.

Тематиката на представената научна продукция е в научната област на обявения конкурс. Тя включва анализи, модели, резултати от проведени научни изследвания в областта на глобалната, регионалната и националната сигурност и военните аспекти на сигурността.

Монографията (хабилитационния труд) и другите представени публикации удовлетворяват напълно изискванията за академични трудове. Те не повтарят постиженията на автора представени в публикациите за

придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“, в съответствие с изискванията на чл. 60, ал.1, т. 3 на ЗРАСРБ.

Количеството на представените за рецензиране трудове и тяхното цитиране отговаря на минималните държавни изисквания за заемане на академична длъжност „професор“ по чл. 2б ал. 2, т. 4 и чл. 29 на „ЗРАСРБ“ и чл.1а, ал.1 и чл.60, ал.1, т.5 „Минимални количествени показатели за заемане на академичната длъжност „професор“ от „ППЗРАСРБ“ в област 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“ и на изискванията, определени в Приложение 2 от Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ. Наукометричните показатели на кандидата са оценени на 795 т. при изискване 760 т. за заемане на академичната длъжност „професор“, с което същите са преизпълнени от кандидата, което е видно от таблицата по-долу.

Група от показатели	Показател и трудове	Бр. публикации	Минимален брой изисквани точки	Брой точки от дейностите на кандидата	За рецензиране да/не бр. стр.
А	1 - Дисертационен труд за присъждане на ОНС "доктор" - 50	1	50	50	НЕ-231
В	3 - Хабилизационен труд – публикувана монография в съответната научна област. - 100	1	100	100	ДА 335
Г	5 - Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“или за присъждане на научна степен „доктор на науките“. - 75	2	150	2x75 = 150	ДА 176
Г	7 - Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни толове. - 10	5	50	5x10 = 50	ДА 69
Д	12 - Цитирания в монографии и колективни толове с научно рецензиране. - 10	10	100	10x10 = 100	не
Е	21 - Публикувано университетско учебно	5	100	5x20 = 100	ДА 1514

	пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа. - 20				
Ж	<p>23 - Наличие на изследователска или творческа програма. - 10</p> <p>24 - Членство в национални и/или международни организации и асоциации в съответното професионално направление. - 10</p> <p>29 - Превод на научен/публицистичен труд или голяма художествена творба на български език. - 10</p> <p>30 - Водени публични лекции от името на НБУ по покана във ВУ. - 10</p> <p>33 - Организиране и провеждане на научна школа, общоуниверситетски научен семинар, научна конференция. - 20</p> <p>35 - Доказани професионални приложни умения в съответната научна област и професионално направление. - 20</p>		70	10+10+10+10+20+20 = 80	не
З	<p>36 - Средна оценка от анкетите за удовлетвореност на студентите от курс и преподавател над. - 10</p> <p>37 - Авторски учебни материали за поне един курс в книжен вид и/или Moodle НБУ. - 20</p> <p>38 - Съвместна работа със студенти в изследователски и/или творчески проекти. - 20</p> <p>39 - Ръководство/рецензии на успешно защитили дипломанти или участие в държавни изпитни комисии. - 20</p>		70	10+20+20+20 = 70	не
И	<p>43 - Участие като обучаем в програмата за обучение на преподавателския и административния състав на НБУ -50</p> <p>45 - Изпълнение на академични задължения: редовно участие в заседанията на департаментния/програмния съвет, спазване на приемното време, редовно промеждане на учебните занятия. - 10</p> <p>49 - Участие в академичната администрация на НБУ. - 25</p> <p>50- Няма наказания по КТ - 10</p>		70	50+10+25+10 = 95	не
Общо			760	795	ДА 2094

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

Монографията (хабилитационния труд) и другите представени публикации удовлетворяват напълно изискванията за академични трудове. Те не повтарят постиженията на автора представени в публикациите за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“, в съответствие с изискванията на чл. 60, ал.1, т. 3 на ЗРАСРБ.

Темата на монографичния труд “Войната, военното дело и армията”, представен от автора доц. д-р Йордан Дойков, е навременно изследване за концептуализиране на основните понятия, свързани с войната, чрез умело и отделно прилагане на социологически и политологически подходи. Наред с това, организацията на изследването, съдържанието на изложението и научният стил на автора са видими. Изследването е построено в удачна методологическа последователност, като в увода е показан замисъл на автора за провеждането му, обекта, предмета и структурата на съдържанието.

В първата глава са уточнени основните използвани понятия, при което авторът целесъобразно стъпва на достиженията в трудовете на известни авторитетни учени, като успешно развива някои от тях. Ясно са поставени методологическите основи на изследването, анализира се задълбочено различното им разбиране. Авторът търси еднозначното разбиране на тяхната същност, съдържание и смисъл.

Втората глава е посветена на социологическия подход към концептуализацията на войната, военното дело и армията. Авторът защитава тезата си чрез инструментариума на основни социологически категории, като предлага и свои концептуализации. Почертава социалните им измерения, подходите, формите и съдържанието, които те са формирани и

влият върху обществото (напр. стр. 85-88, анализира структурата на социалното действие, чрез разбиране на неговата неспрозрачност и темпоралност, както и пространствено-времевия и темпорален характер на военното действие и др.). Целесъобразно анализира особените социални роли детерминирани от социалния характер на войната, като съпътстващо явление. В тази връзка изследва институционализацията на социалните действия чрез социалните роли. Удачно анализира военното дело като система и като специфичен вид обществена дейност (стр. (137), което създава условия за анализ на въоръжените сили като система от тази гледна точка. Не е пропуснат и културният елемент на военното дело, чрез символическия системен подход. (стр. 151).

Третата глава е посветена на политологическия подход към концептуализацията на войната, военното дело и армията. На базата на известни научни постижения, авторът развива своята теза чрез същността, съдържанието и връзките на категориите “власт - политика - война”. На тази база представя виждането си за политическата концептуализация на войната, военното дело и армията.

Монографичният труд завършва със заключение под формата на обобщение, чрез представяне на авторските достижения и проблемни въпроси, както и виждания за преодоляването им.

Приемам представените от автора оригинални научни приноси в монографичния труд, в трите направления, които могат да се обобщят както следва: прилагане на частнонаучни подходи за концептуализацията на войната, военното дело и армията; генериране на методологически социално научен подход към изучаване на връзките “война - военно дело - армия”; прилагане на социологическия и политологическия частнонаучни подходи.

Предложените за рецензия публикации представят авторска конструкция от знания, теория и практика, в която са изследвани важни

аспекти от военната и националната сигурност с акцент на социологическия и политилогическия аспекти. Освен това, част от научните постижения на кандидата са в по-широката област на националната сигурност. Публикациите са направени в научно редактирани издания и са представени на научни конференции.

Забелязани са общо 10 цитирания, които са в колективни томове с научно рецензиране у нас.

Оценявам положително и високо участието на доц. Йордан Дойков в научноизследователски проекти и тяхното приложение в университетската практика.

В трудовете на участника в конкурса не съм открил представяне за собствени трудове, които изцяло или частично са заимствани от други автори или използване на публикувани от други автори научни резултати, без позоваване или коректно цитиране. Не ми е известно да има предявени претенции към него от други автори за некоректно използване на техни трудове, или да са постъпили сигнали относно публикациите на кандидата за плагиатство от анонимен или неанонимен характер. Нямам никакви съвместни публикации с кандидата.

III. Учебна и преподавателска дейност

Аудиторната и извън аудиторната заетост на доц. д-р Йордан Дойков е показана подробно в таблица “Есенен семестър 2023-2024 г.” в “Доклад-самооценка” откъдето е видно, че тя е 270 ч. аудиторна и 435 ч. извън аудиторна заетост, кето отговаря на приетите стандарти.

Доц. д-р Йордан Дойков е разработил, поставил в “Moodle НБУ” седем учебни курса, които използва в преподавателската си дейност.

От показател 3.38 в таблицата по-горе и от “Доклад-самооценка” е видно, че кандидатът има участие в два научноизследователски проекта, в които е работил съвместно и със студенти. Има научно ръководство на 12 дипломанти, от които 10 магистри и 2 бакалаври.

Директор е на „Лаборатория за специализирани изследвания на рисковете и сигурността“ към департамент „Национална и международна сигурност“.

Средната оценка на анкетираните студенти за доц. д-р Йордан Дойков е 4,24 (максималната е 5) за учебната 2022-2023 г.

IV. Административна и обществена дейност

Кандидатът участва активно в административната дейност на НБУ в качеството си на Директор на „Лаборатория за специализирани изследвания на рисковете и сигурността“ към департамент „Национална и международна сигурност“.

Прявява висока обществена активност и е ангажиран с проблемите на сигурността, образованието, политиката на Република България и др. Работи активно за повишаване на авторитета на висшето образование и за привличане на студенти.

V. Лични впечатления от кандидата

Познавам лично доц. д-р Йордан Дойков от съвместната ни работа в УНИБИТ като етичен, трудолюбив, отговорен, коректен и активен колега и човек, на който винаги може да се разчита. Съсредоточен е в преподавателската и научно изследователската си работа, което е видно от представените материали и постиженията му. Загрижен е и работи убедено за подобряване на образователното дело в Република България в интерес на националната сигурност и за просперитета на държавата.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Към представените от кандидата трудове за рецензия в конкурса могат да бъдат отправени някои препоръки, мнения и незначителни критични бележки като към формулирането на някои проблеми, пълнотата на някои от анализите, прецизността в лексиката при формулиране на отделни резултати. Тези препоръки и бележки не влияят на същността,

значимостта, актуалността и важността на получените от кандидата научни приноси и по никакъв начин не препятстват тяхната приложимост в практиката. Поради незначителния, рутинния и техническия характер на направените препоръки и бележки, те не са от значение за постиженията на автора и поради това те не се представят в настоящата рецензия.

Препоръчвам да продължи научната и публикационната си дейност по започнатите вече негови три научни проекта.

VII. Заключение

Кандидатът отговарят напълно и превишава минималните изисквания на Закона за развитие на академичния състав на Република България, за заемане на конкурсната академична длъжност „професор“, посочени в Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав на Република България (чл. 60 и чл. 61) и изискванията на НБУ (таблицата по-горе).

В съответствие с чл. 61 на Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав на Република България, имайки предвид цялостната преподавателска, организационна, експертна и научноизследователска дейности на кандидата, убедено давам висока обща положителна оценка и гласувам положително за предлагане за избор от Академичния съвет на НБУ, за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност, във факултет МФ, департамент „Национална и международна сигурност“, обявен в ДВ бр. 95/08.11.2024 г., от кандидата **доцент д-р Йордан Стоянов Дойков.**

Рецензент: ..... (подпис)

Проф. д-р инж. Евгени Манев

02 март 2025 г.

